

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Για παρά πολύ καιρό ο Δήμος θεωρούνταν μόνον σαν μια Διοικητική μονάδα. Στόν τόπο μας εξακολουθεῖ θρόμα και τώρα δυστυχώς ἡ ἔννοια Δήμος, ὅπως και ἡ ἔννοια Κοινότητα νάχουν μόνον αὐτό τὸ περιεχόμενο. Ὅμως ὁ Δήμος και ἡ Κοινότητα εἶναι πραγματικά τὰ ὀργανικά κύτταρα τοῦ Κράτους πὸν μέσα τους θὰ προυχθῆ ἡ κοινωνική ζωή. Ἀντίθετα στήν τάση νὰ συγκεντρώνονται ὅλες οἱ ἐξουσίες και ὅλες οἱ ἀρμοδιότητες σένα κεντρικό πολυσύνθετο μηχανισμό, σήμερα γίνεται κάθε προσπάθεια νὰ ἀναθέτονται ὅλα αὐτὰ τὰ καθήκοντα στίς τοπικές ἀρχές πὸν ἐξαρτῶνται κάθε μέρα και λιγώτερο ἀπὸ τὸ κέντρο.

Ἐτσι ἀφοῦ χρεωκόπησε πραγματικά ὁ θεσμός τοῦ συγκεντρωτικοῦ Κράτους, παντοῦ γίνηκε φανερὴ ἡ ἀνάγκη κάθε τοπική περιφέρεια νὰ κανονίζει μονάχη της τὴ διοίκηση της, νὰ φροντίζει γιὰ τῆς ἀνάγκες της, βρίσκοντας τὰ μέσα ἀπὸ τίς δικές της παραγωγικές δυνάμεις πὸν μένουν στή διάθεση της ἀντὶ ν' ἀπορροφῶνται ἀπὸ τὸ κέντρο. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ ἡ γενικώτερη τάση εἶναι, ἀνάλογα μὲ τίς εἰδικές γεωγραφικές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, κάθε Κράτος θὰ χωρίζεται σὲ μεγάλες περιφέρειες πὸν κάθε μιὰ τους θάχει ὄχι μόνον χωριστὴ Διοίκηση και ὀργάνωση ἀνάλογα μὲ τίς ἀνάγκες της, ἀλλὰ και περιορισμένη ἔστω νομοθετική ἐξουσία, προκειμένου γιὰ ζητήματα πὸν ἀφοροῦν κύρια τὴν οικονομική ζωή της και ἄλλα.

Τὸ Κράτος τότε μένει ἕνας ἀνώτερος ρυθμιστὴς πὸν οὐσιαστικά συντονίζει μόνον τίς προσπάθειες και τίς λειτουργίες τῶν διαφόρων περιφερειῶν του, πὸν ἀποτελοῦν κάθε μιὰ και ἕναν αὐτοτελῆ ὀργανισμό,

μέρος ὅμως και αὐτὸν ἑνὸς μεγαλείτερου ὀργανικοῦ συνόλου.

Αὐτὴ εἶναι στοιχειωδέστατα ἡ πολυθρόλητη αὐτοδιοίκηση και ἡ ἀποκέντρωση πὸν ἔγινε πειὰ συνειδητὸ αἶτημα τῶν ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν και κοινοτήτων. Γιατὶ ἔνωσαν πὸς ὀφείλουν τὴν κακοδαιμονία τους κύρια στὸ συγκεντρωτικό διοικητικό μας σύστημα, τὸν ἀδηφάγο πολύποδα τοῦ Κέντρου, πὸν ἀπορροφᾷ κάθε ἱκμάδα ζωῆς ἀπὸ αὐτὲς χωρὶς κανένα ἀντιστάθμισμα. Θὰ δοῦμε λοιπὸν μέσα σ' ἕνα τέτοιο Δήμο ἢ μιὰ τέτοια Κοινότητα, ὀργανικούς πυρήνες τοῦ ζωντανοῦ ὀργανισμοῦ και ὄχι ἄψυχα μέλη ἑνὸς ἀνδρείκελου πὸν σέρνονται ἐδῶ και κει μὲ μετὰλλια σύματα ἀπὸ τίς κομματικές ἀνάγκες τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας, τί μπορεῖ νὰ δώσει ἡ γυναίκα. Μὰ πρὶν ἀπ' αὐτὸ ἄς δοῦμε και μέσα στὸ σημερινὸ Δήμο, στή σημερινὴ Κοινότητα, ἂν οἱ λειτουργίες τους ἀφοροῦν και τὴ γυναίκα και ἂν ἔχει ἡ ἴδια συμφέρο νὰ συντελέσει μὲ κάθε τρόπο στήν προαγωγή τους.

*
**

Ἐχομε συνειθίσει στήν Ἑλλάδα ν' ἀκοῦμε γιὰ τίς ἀρμοδιότητες τοῦ Δήμου μόνον σὲ κάθε προεκλογική κίνηση, ὅταν οἱ ὑποψήφιοι δήμαρχοι ὑπόσχονται νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν καθαριότητα, τοὺς δρόμους, τὸ φωτισμό, τὴν εὐπρέπειά της και τὸ **πολὺ-πολὺ** γιὰ τὴν περίθαλψη τῶν φτωχῶν της ἀρρώστων σὲ κανένα ἐντελῶς πρωτόγονο νοσοκομεῖο. Οἱ ὑποψήφιοι πρόεδροι κοινοτήτων περιορίζονται σὲ λιγώτερες φυσικά ὑποσχέσεις. Στὸ χωριὸ ἢ βρῦση, ὁ δρόμος πὸν τὸ ἐνάψει μὲ τὴ δημόσια ἀρτηρία, κανέ-

να γεφύρι, εμφανίζονται σάν πελώρια ζητήματα. Όλα τὰ παραπάνω ἀποτελέσαν και ἀποτελούν τὸ ἄπαντο τῶν Δημοτικῶν και Κοινοτικῶν προγραμμάτων, ὅπου ἐξαντλήθηκε 100 χρόνια τώρα ὁλος ὁ ρητορικός ζήλος τῶν ὑποψηφίων. Μὰ ὁ ζήλος αὐτὸς ἀσκοῦνταν μόνο στὸ κομματικὸ στάδιο, σάν ἐφταναν στὴν ἐξουσία και μόνη μοιρολατρικὴ δικαιολογία γιὰ τὴν ἀπραξία τους και τὴν ἀποτελιμάτωση ἀπέμενε τὸ ὅτι οἱ Δήμοι δὲν εἶχαν πόρους. Ὅμως κανεῖς τους δὲν ἐνωσε τὴν αἰτία τοῦ κακοῦ οὔτε και σάν τὴν ἐνωσε αἰσθάνθηκε τὸ καθήκον νὰ ἐξηγήσει στοὺς συμπολίτες του πὼς ἔνα σύστημα πὸν στραγγουσε τοὺς πόρους ὅλης τῆς χώρας χίριν τοῦ Κέντρου ἔτρεπε ν' ἀλλάξει τὸ ταχύτερο και κανεῖς τους ἀκόμα δὲ σκέφτηκε πὼς μποροῦσε ν' ἀναπτύξει νέους πόρους, προάγοντας μὲ χίλια μέσα τὴν παραγωγή και τὴν οἰκονομικὴ ζωὴ τῆς περιφέρειάς του.

Ἔτσι οἱ Δήμοι νεκρώθηκαν και οἱ δήμαρχοι ἐγιναν διεκπεριωτὲς τῶν ὑποθέσεων τοῦ κέντρου και κομματικοὶ τυροανίσκοι τοῦ πλήθους. Ἀλλὰ τάχα και οἱ λειτουργοὶ τῶν Δήμων και Κοινοτήτων πὸν ἀνάφερα στὴν ἀρχὴ δὲν ἐνδιαφέρουν και τὴ γυναῖκα ἢ μήπως τὴν ἀφοροῦν περισσότερο και ἀπὸ τὸν ἄντρα σὲ μερικὰ σημεῖα, γιὰ τὴν αὐτὴ ἔχει ἐπὶ πλ' ὄν και τὴν ιδιότητα τῆς νοικοκυρᾶς; Ἴτοιὸν βραίνει ἀποκλειστικὰ ἢ ἔλλειψη τοῦ νεροῦ ἂν ὄχι τὴ νοικοκυρᾶ; Στὸ χωριὸ αὐτὴ τὸ κουβαλᾶ ἀπὸ τόσο μακρῶν, κάποτε μὲ τὴ στάμνα γυρτὴ στὸ κεφάλι, θαῖμα ἰσοροπίας και τοὺς δυὸ κουβάδες στὰ κρουστά χέρια της γιὰ τὴ λάτρα ἢ γιὰ τὰ ζᾶ τῆς. Στὴν πόλη—ἂν αὐτὴ λέγεται Ἀθήνα—ἢ νοικοκυρᾶ ξεξενυτᾶ στὴ βρύση περιμένοντας πότε νὰ γεμίσουν σταλαγματιὰ σταλαγματιὰ ὅλη ἢ ἀτέλειωτη σειρά ἀπὸ τοὺς τεννεκέδες και τὰ τσουμπλέκια πὸν παρατάσει ἐκεῖ ἢ γειτονιά. ἄγρυπνος φρουρὸς στὴ μοιρασιά τοῦ ἀκριβοθώρητου «νάματος»!

Ὁ φωτισμὸς, στὸ χωριὸ ἀκόμα θεωρεῖται πολυτέλεια; μὰ και στὰς Ἀθήνας, στὴ πρωτεύουσα πὸν θέλει νὰ μιμηθεῖ σὲ τόσα φανταχτερὰ σημεῖα τῆς μεγάλης πόλης τῆς Εὐρώπης, ὁ φωτισμὸς εἶναι πραγματικὰ πολυτέλεια.

Στοὺς δρόμους τὰ καντηλάκια τοῦ ἠλεκτρικοῦ μόλις ὀδηγοῦν τοὺς διαβάτες στὶς κεντρικώτερες συνοικίες, ἐνῶ οἱ μακρινὲς φωτίζονται μόνο μὲ τὴ πανσέληνο! Μὰ πόσα ἀπὸ τὰ λαϊκὰ σπίτια φωτίζονται στὴ πρωτεύουσά μας μὲ ἠλεκτρικό; Ποιὰ ἐργατικὴ οἰκογένεια μπορεῖ νὰ μαζευτῇ τὸ βράδυ σ' ἔνα καλοφωτισμένο δωμάτιο μὲ γκάκι τουλάχιστο ἂν ὄχι ἢ εκτρικό;

Μιὰ ἔρευνα πούγινε πρὸ 6 χρόνων ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Οἰκονομίας γιὰ νὰ ἐξακριβώση τὶς συνθηκὲς τῆς ἐργατικῆς κατοικίας σ' ὅλες τὶς συνοικίες τῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς μᾶς λέγει πὼς οὔτε ἔνα ἐργατικὸ σπίτι δὲν φωτίζεται μὲ ἠλεκτρικό!

Ἀπὸ τότε τὰ πράγματα ἀλλάξαν μόνο οτὸ χειρότερο μὲ τὴν ἀπότομη αὐξηση τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἀλλὰ ὁ πολιτισμὸς μιᾶς πόλης εἶναι ἀνύπαρκτος παρ' ὅλη τὴν ἐπιφανειακὴ του ἐμφάνιση ὅταν ἀκόμη

φωτίζει τὶς τρῶγλες, ἀπ' ὅπου φεύγει μακρῶν ὁ λαὸς γιὰ τὴν ταβέρνα ἢ γιὰ τὸ καταγώγιο ζητῶντας ἄλλοῦ τὴ χαρὰ τῆς οἰκογενειακῆς στέγης. Καὶ ἢ ἔλλειψη τοῦ φωτισμοῦ λοιπὸν δὲν βραίνει τάχα πειότερο τὴ γυναῖκα ὅταν μεταβάλλει τὸ σπίτι σὲ κόλαση σκοτεινῆ, ὅταν τῆς προσθέττει δουλειὰ στὸ νοικοκυριὸ γιὰ τὴν ἐτοιμασία τῆς λάμπας; Πόσον πολῦτιμο καιρὸ κερδίζει ἄλλοῦ ἢ νοικοκυρᾶ μὲ τὴν εὐκολία στὸ φωτισμὸ και τὴν θέρμανση ὅπου ὄχι μόνο τὸ γκάκι μὰ και ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶναι ἀπόχρημα και τοῦ τελευταίου σπιτιοῦ τῆς πόλης και τοῦ χωριοῦ;

Και ἢ καθαριότητα τοῦ Δήμου πὸν ἀφορᾶ περᾶ περισσότερο; Ὅταν ὁ δρόμος εἶναι ἀκάθαρος, ὅταν δὲν ὑπάρχουν ὑπόνομοι, ὅταν δὲν ὑπάρχουν λαϊκὰ λουτρά, πλυντήρια κλπ. ὅταν τὸ κάθρο τῆς καθαριότητας εἶναι ἀνύπαρχο ἢ περνᾶ κάθε τέσσαρες μέρες, πόση δυσφορία δὲν γεννιέται μέσα στὸ σπίτι ἀπὸ τὰ χίλια δυὸ μικροζητήματα τῆς ζωῆς του πὸν πέρνουν τὶς διαστάσεις μιᾶς μεγάλης ὑπόθεσης και χαλνοῦν τὴ ζωὴ τῆς γυναίκας προσθέτοντάς της ἔνα σωρὸ βάρη πὸν τῆς χάνουν πειὸ βαρεῖα τὴν ἤδη μονότονη και πιεστικὴ δουλειὰ τῆς νοικοκυρᾶς, και ἐτοιμάζοντας της ἔνα μολυσμένο και ἀνθυγιεινὸ περιβάλλον γιὰ τὰ παιδιὰ της.

Ἀλλὰ και γιὰ τοὺς δρόμους δὲν ἐνδιαφέρεται τάχα ἢ γυναῖκα; Στὸ χωριὸ ὅταν μέσα στὴ βαρυχειμωνιά κουβαλᾶ τὰ ξύλα ἢ ὀδηγεῖ τὸ ζῶο της και περνᾶ μέσα στὰ νερὰ τοῦ χειμάρου πὸν δὲν ἔχει γεφύρι, ἢ ὅταν περπατᾶ ὄρες στὸ στενὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ κάθε μέρα γιὰ νὰ πουλήσει τὰ λαχανικὰ και τὸ γάλα στὴν πόλη, δὲν ὑποφέρει τὸ ἴδιο μὲ τὸν ἄντρα πὸν μοιράζεται τὸ μόχθο τῆς σκληρῆς ἀγροτικῆς ζωῆς; Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον της τὸ δείχνει ἤδη και στὴ πράξη. Εἶδα μονάχη μου, κοπέλλες νὰ δουλεύουν φτιάνοντας δρόμους στὴν Πελοπόννησο σύμφωνα μὲ τὸ νόμο γιὰ τὴν ὑποχρεωτικὴ ἐργασία πὸν ἐπιβάλλουν οἱ Κοινότητες. Γεμάτες ζωὴ οἱ νέες αὐτὲς μετέφεραν χαλκὴ ὀδηγῶνταςτὰ κάθρα, ἢ φτιάριζαν μαζί μὲ τοὺς ἄντρες ἢ ἔσπαζαν τὰ χαλκία μὲ τὴν εὐχαρίστηση πὼς δουλεύουν γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ.

Τὰ καθήκοντα τὰ μοιράζονται πάντα μὲ τοὺς ἄντρες πρὸθυμα οἱ χωρικές Ἑλληνίδες, ὄχι ὁμως και τὰ δικαιώματα. Αὐτὰ ἀνήκουν προνομιακὰ μόνο σ' ἐκείνου.

Και γιὰ νὰ τελειώσωμὲ τὴ σειρά ὅλων τῶν λειτουργιῶν τῶν Δήμων ἄς φτάσωμὲ στὸ τελευταῖο ἀπὸ τὰ καθήκοντα πὸν δέχονται οἱ Δήμοι γιὰ δικά τους ὡς τώρα. Τὴ βοήθεια τῶν φτωχῶν. Πόσοι ἀληθινὰ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνικοὺς Δήμους κατόρθωσαν νὰ κάνουν κάτι γιὰ τὴ Δημόσια ἀντίληψη; Ἐλάχιστοι και αὐτοὶ τὸ κατόρθωσαν κατὰ κανὸνα χάρη στὴ γυναικεία προποβουλία και τὴ γυναικεία δραστηριότητα. Καὶ τὸ μοναδικὸ νοσοκομεῖο κάθε ἐπαρχιακῆς πόλης διευθύνεται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ γυναικείες ἐπιτροπὲς και ὅπου ζητήθηκε ἢ γυναικεία συνεργασία στοὺς Δήμους ὑπῆρξε εὐεργετικὴ στὸ κεφάλαιο αὐτό. Και ὄχι μόνον τοῦτο μὰ και ξεχύθηκε αὐθόρμητα και δημιουργησε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα τὰ μοναδικὰ ἰδρύματα γιὰ τὴ Δημόσια ἀντίληψη πὸν ὑπάρ

συνείδηση της ανάγκης τους από τους άρμόδιους. Αν υπήρχε αυτή, τα οικονομικά μέσα τότε θα βρισκονταν άφθονα.

Αλλά και στην **εργασία** ή συμβολή των δήμων είναι ποικίλλη. Τα γραφεία για την τοποθέτηση σέ δουλειά των ανέργων διευθύνονται παντού από τους Δήμους με μικρή Κρατική εισφορά. Διάφορα ταμεία αλληλοβοηθητικά εργατών τροφοδοτούνται πάλιν από τους Δήμους. Εργατικές λέσχες, εργατικές αίθουσες διαλέξεων, εργατικές εξοχές, εργατικοί κήποι, και τόσος άλλοι θεσμοί ανήκουν στην πρωτοβουλία τους.

Και η οργάνωση όλων αυτών των ιδρυμάτων και θεσμών γίνεται με την διαρκή έξυψωση νέων πόρων από τους Δήμους. Η μοιρολατρική διάθεση χρειάζεται να αντικατασταθῆ από ένα πνεύμα οργανωτικό πού ξέρει να χρησιμοποιῆ κάθε πηγὴ πλούτου στὰ χέρια του Δήμου **ἀλλὰ** καὶ πνεύμα επιχειρηματικό πού ξέρει να χειρίζεται καὶ να διευθύνῃ επιχειρήσεις πού ἀνάγονται στὶς ἀρμοδιότητες του Δήμου ἀντὶ να τὶς ἀναθέτῃ σὲ κοινούς επιχειρηματίες. Η συγκοινωνία τῶν μεγάλων πόλεων ἀποτελεῖ ἀλλοῦ τοὺς βασικούς πόρους τῶν Δήμων· τὰ Δημοτικά ταμειυτήρια μαζεύουν τὴ λαϊκὴ ἀποταμίευση γιὰ να τὴ χρησιμοποιήσουν πάλι γιὰ τοὺς Δημότες. Ἔργα κοινῆς ὠφελείας π.χ. λαϊκὰ λουτρά, λαϊκὰ πλυντήρια κλπ. συντηροῦνται ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς πόρους τους. Λαϊκὲς γιορτὲς ἀφίνουν καὶ κέρδη γιὰ να χρησιμοποιηθοῦν γι' ἄλλους σκοποὺς τὸ ἴδιο καὶ οἱ λαϊκὲς ἐκδρομὲς καὶ ἡ λαϊκὴ συγκοινωνία γιὰ τὶς ἡμέρες ἀργίας ἀφίνουν καὶ κέρδη. Ἐξ ἄλλου τὸ Κράτος καὶ ὅταν ὑπάρχει συγκεντρωτικὸ σύστημα συνεργάζεται με τοὺς Δήμους καὶ τοὺς βοηθεῖ με κάθε τρόπο ἀντὶ να ἀπομυζᾷ καθε τοὺς πόρο ὅπως γίνεται στὴν Ἑλλάδα.

Καὶ τώρα τάχα γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς λειτουργίες τῶν Δήμων ἢ τῆς κοινότητος πού σκισάρισσα μόνον ἔδω δὲν χρειάζεται καὶ ἡ συμβολὴ τῆς γυναίκας; Ἀλλ' ὅλοι αὐτοὶ οἱ θεσμοὶ πετυχαίνουν μόνον με τὴν καλὴν οργάνωση τὴν προσήλωσιν ἐκείνων πού τὶς διευθύνουν, τὴν παρακολούθησιν τῶν λεπτομερειῶν, τὴν ἐπιμέλεια καὶ τὴν συνεχῆ φροντίδα, προσόντα δηλαδὴ πού διαθέτει ἀπόλυτα καὶ ἡ σημερινὴ Ἑλληνίδα καὶ πού θὰ μπορούσαν να ἀναπτυχθοῦν ἀκόμα περισσότερο με τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἐνδιαφέροντός της καὶ πέραν τῆς ζωῆς τοῦ σπιτιοῦ της. Καὶ ἡ ἐπέκτασιν αὐτὴ θάχε καὶ τούτῃ τὴ σπουδαιότητα ὅτι θάκανε τὸ ἴδιο τὸ σπῆτι πυρῆνα κοινωτικό καὶ ὄχι κέντρο ὅπου ἀναπτύσσονται μόνον ἐγωϊστικὰ ἔνστικτα, κύρια χάρι στὸν ἀποκλεισμό τῆς γυναίκας ἀπὸ τὴν Δημόσια ζωὴ **πὺ τὴν ἀναγκάζει να ἀδιαφορῆ γιὰ ὅ,τι δὲν κλεῖ τὸ σπῆτι της καὶ να μεταδίδει καὶ στοὺς ἄλλους τὴν ἀδιαφορίαν αὐτή.** Μόνον μετὴν συμμετοχὴ της στὴ Διοίκηση θὰ νιώσῃ ἡ γυναίκα πὺς βλάπτουσι τὸ σύνολο βλάπτει καὶ τοὺς ἴδιους τοὺς δικούς της.

Ἡ μήπως ἡ Ἑλληνίδα ὑστερεῖ τόσο πολὺ ἀπὸ ὅλες πέρα γιὰ πέρα τὶς Ἑθνοπαῖτες—καὶ τὶς Ἰσπανίδες ἀκόμη—πὺ ἔχουν δικαίωμα συμμετοχῆς στὶς δημοτικὲς ἐκλογές καὶ πὺ τὸ χρησιμοποιοῦν τόσο

ὠφέλιμα; Ἡ χωρική μας, πὺ ὄχι μόνον ἐργάζεται μαζί με τὸν ἄντρα, μὰ καὶ διευθύνει τόσες φορὲς μὺ νάχη τὸ χτήμα της ἢ τὴν περιουσία της σὲ τόσες περιφέρειες ὅπου μεταναστεύει ὁ ἄντρας της, ἢ μεθαίει καὶ χαρτοπαίει συστηματικά, ἢ ἐργάτρια πὺ κερδίζει μονάχη της τὴ ζωὴ της ἀπὸ μικρὸ παιδί καὶ ἡ λαϊκὴ νοικοκυρὰ πὺ βαρύνεται με ὅλες τὶς ἑλλείψεις τοῦ Δήμου πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν πλοῦσια γυναίκα, δὲν ξέρουν αὐτὲς τὶς ἀνάγκες του καὶ δὲν ξέρουν να βροῦν μεταξὺ τους τὰ πρόσωπα πὺ εἶναι καταλληλότερα γιὰ να διευθύνουν τὴν Κοινότητα ἢ τὸ Δήμο; Οἱ γυναῖκες τῶν προσφυγικοῦ κόσμου, πὺ σὲ ἀναλογία 80 ὅσο εἶναι χῆρες καὶ βιοπαλεύουν σκληρὰ γιὰ να ζήσουν τὶς οικογένειές των, δὲν ξέρουν τάχα να βροῦν μεταξὺ τους τοὺς ἀνθρώπους πὺ θὰ φροντίσουν γιὰ τὴν συγκοινωνία τους τὸ φωτισμό τους τὴ καθαρότητα τους καὶ τὴν ἀναψυχὴ τους πὺ ἡ ἑλλειψὴ τους τοὺς κάνει τὴ ζωὴ τόσο πιεστικὴ;

Καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ θάθελα να τονίσω καὶ πάλι τὴν τεράστια ἀδικία πὺ γίνεται στὴ λαϊκὴ γυναίκα τῆς πόλης ἢ τοῦ χωριοῦ με τὸν ἀποκλεισμό τῶν ἀγραμμάτων ἀπὸ τὸ ἐκλογικὸ δικαίωμα πὺ περιλαμβάνει ὁ νόμος.

Μὲ πὺοὺ δικαίωμα ἀληθινὰ τὸ Κράτος ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὶς ἀγράμματες ἀφοῦ ἐπὶ 100 χρόνια δὲν κατόρθωσε να κἀνῃ τὴν Παιδεία λαϊκὴ καὶ να τὴν δόσῃ δωρεάν;

Μὲ πὺοὺ δικαίωμα ἀφαιρεῖ τὴν ἱκανότητα αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἀγράμματη ἀλλὰ τόσο ἱκανὴ χωρική, ἢ τὴν ἐργάτρια πὺ τὸ πλουτίζουν με τὸ μόχθο τους γιὰ να τὸ δόσει μόνον στὴ γραμματισμένη γυναίκα τῆς ἀστικής τάξης πὺ ζῆ κατὰ κανόνα εἰς βάρος ἄλλου; Τέτοιοι περιορισμοὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι καὶ ἀνεφάρμοστοι, στιγματίζουν τὸ ἴδιο τὸ Κράτος καὶ τοὺς νομοθέτες του.

Ἡ Ἑλληνίδα ὄχι μόνον εἶναι ἱκανὴ να μετέχε με τὴν ψῆφο της καὶ με τὴ προσωπικὴ της συμμετοχὴ στὴ Διοίκηση τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἀλλὰ ἡ συμμετοχὴ της αὐτὴ εἶναι ἀναγκαία καὶ στὴν Ἑλλάδα γιὰ να φουσηθῇ νέα ζωὴ στοὺς Δήμους καὶ τὶς Κοινότητες ὅπου μαραίνεται ὅλη ἡ ἀκμαία ἑλληνικὴ ζωὴ. Ἀν μάλιστα ἡ συμμετοχὴ αὐτὴ συμπέσῃ με μιὰ ἐφαρμογὴ πραγματικῆς αὐτοδιοίκησης καὶ ἀποκέντρωσης θὰ σημειώσει ἕνα πραγματικὸ σταθμὸ στὴν ἑλληνικὴ ἀναδημιουργία. Ἡ πείρα ἄλλων λαῶν μὰς δείχνεται ἄλλωστε καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ σὰν φωτεινὸ πρότυπο. Τόσο τὸ χειρότερο γιὰ μὰς ἀν ἀργήσομε να ἐπωφεληθοῦμε.

MARIA ΣΒΩΛΟΥ